

TALOUSARVIOALOITE 1230/2002 vp

Määrärahan osoittaminen lapsilisien maksamiseen 17-vuotiaille

Eduskunnalle

Lapsilisäoikeuden ulottaminen kaikkiin alle 18-vuotiaisiin on jo pitkään ollut yksi suomalaisen sosiaalipolitiikan tavoitteista ja toiveista. Nykyisessä yhteiskuntarakenteessa 17-vuotiaat ovat lähes aina vanhempiensa elatuksen varassa. Vanhemmilla on myös lakisääteinen velvollisuus heidän elättämiseensä. 17 vuoden ikärajan ylläpitämiselle ei perheiden todellisuudesta löydy perusteita. 17-vuotiaan kohdalla vanhempien menot eivät suinkaan välttämättä ole pienimmillään. Esimerkiksi lukiossa opiskelevan nuoren koulukirjat maksavat tuhansia markkoja lukuvuodessa.

Eri tukijärjestelmien yhteensovittaminen vaatii lapsilisäiän korottamista. Opintotuessa vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahan asumislisää myönnettäessä 18 vuoden ikään saakka ja opintorahaa myönnettäessä aina 20 vuoden ikään saakka. Kun vanhemmilta vaaditaan lapsen elatusta 18 vuoden ikään saakka ja tämän opiskellessa usein vielä vanhemmaksikin, olisi kaikin puolin kohtuullista maksaa lapsilisää vielä 17-vuotiaillekin. Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, järjestelmien yhteensovittaminen ja

vanhemmilla oleva elatusvelvollisuus tekevät uudistuksesta välttämättömän.

Lapsilisäoikeuden ulottaminen 17-vuotiaiden ikäluokkaan tulisi maksamaan valtiolle noin 74 miljoonaa euroa vuosittain. Alle 18-vuotiaiden opintotuesta säästyisi noin 14 miljoonaa euroa vuosittain. Säästön on laskenut keväällä 2000 mietintönsä jättänyt uudistusta kannattanut työryhmä. Osittain uudistusta rahoittaisivat myös säästyvät toimeentulotuet.

Ensi vuonna lapsilisien ulottaminen 17-vuotiaisiin tulisi maksamaan valtiolle arviolta 25 miljoonaa euroa, jos lapsilisien piiriin otettaisiin uutena ryhmänä vain ne nuoret, jotka täyttävät 17 vuotta vuoden 2003 aikana, ja jos uudistus tulee voimaan 1.7.2003 alkaen.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 33.15.52 25 000 000 euroa lapsilisien budjettiperusteiseen maksamiseen myös 17-vuotiaille.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Päivi Räsänen /kd